

HUMANITATEAREN UNE GORENAK

EZ HANKA EZ BURU

Duras gara

ARITZ GALARRAGA

Maitalea eleberria idazteagatik da batez ere ezagun Marguerite Duras: Indotxinan igarotako gaztaroari buruzko kontakizun autobiografikoa, zeinean neskato zuri nerabe baten eta amorante txinatar helduago eta aberatsago baten arteko amodiozko harremana azaltzen den, eskandalu bat. Baina ez zen izan sakonki markatu zuen nerabezaroaz idazten zuen lehen aldia. Arte kateko dokumental bati esker jakin dut: 1950ean jada ukitu zuen Frantziako kolonian bizi izandako iragan familiar mingarria, *Un barrage contre le Pacifique* nobelan. Inperioaren harribitxia zena burdel handi batekin konparatzen zuen bertan. Noski ez zuen Goncourt saria irabazi. *Maitaleak* bai 1984an –eta beste batean hitz egingo dugu sariek literaturarekin duten zerikusi urriaz–.

Un barrage, beraz, kolonialismoaren kontakizun ofizialaren oso bestelakoa, atzeko aldea erakusten du, esplotazio sistema basatia. Amak fortuna egin nahian lur batzuk erosi, aurrezki guztiak xahutu, eta kultibagarri ez direla ohartzen da. Zorrak, infernuetara jaitsiera. Zuri pobreak bilakatu ziren. Eskala kolonialean beheko mailan zeuden. Indigenen mailan ia. Ia. Nahiz eta pobreak izan morroi-neskameak baitzituzten, bistan da indigenak, sukaldari bat eta txoferra. Gizonezko batzuek esklabo sexual gisa ere hartzen zituzten emakumeak –baina hori ez zen eskandalua, *Maitaleak* harremana bezala–. Eta Durasek, kolonialismoa eta injustiziak salatu arren bere idatzietan, ezin izan zien ihes egin estereotipoei. Kolonizatuak nola ikusten zituen ez dakigu, ez dute izenik ere bere eleberrian, bloke monolitiko bat dira indigenak, ikuspuntu mendealdar bat du asiarrekiko, ez daude haragiztatuta. Bien bitartean, euskaldunok omen gara Europako azken indigenak. Ez dakit ba. Euskaldun –eleantiz–, ar –biologiak hala dioelako–, hetero –edo–, zuri –hori bai, oso zuri– gisa, esango nuke, ezer izatekotan, Duras garela gehienara, ez inolaz ere indotxinar. ●

ADUR LARREA
www.adurlarrea.com

ADUR

"DISIDENTZIA POLITIKOA ZIGORTZEN DUTEN LEGEAK DAUDE"

ELVIRA SOUTO, ESKUBIDE ETA ASKATASUNEN DEFENTSARAKO BEHATOKI GALIZIARREKO KIDEA

Galiziako independentismoaren aurkako makroepaiketa egin berri da Madrilgo Auzitegi Nazionalen. Causa Galiza eta Ceivar antolakundeetako hamabi militante independentista epaitu dituzte, terrorismo delituak egotzita, legezkoak eta publikoak izan diren jardueretan oinarrituz. "Errepresioa beti da horrelakoa, gaur zuri tokatzen zaizu eta bihar niri. Ziurrenik Euskal Herriko aletogia amaitu zitzaientean, pentsatu zuten, goazen Galiziatik osteratxo egitera. Sinesgaitza baita pertsona eta elkarte hauek prozedura honetan inputatuta egotea. Hemen ez dago ezta jarduera biolentorik ere." **ARGIA.EUS (2020/10/16)**

